

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

říjen 2023

SEDMILETÉ RESTAUROVÁNÍ KRÝZOVÝCH JESLIČEK DOŠLO K ÚSPĚŠNÉMU ZÁVĚRU

Unikát jindřichohradeckého muzea – Krýzovy jesličky – je od počátku října kompletně zrestaurován a veřejnosti se tak představuje v celé své kráse. Zasloužili se o to především pracovníci muzea a také externí restaurátoři. V pracovním týmu pracovali bok po boku restaurátorky

Zdeňka Skořepová, Vendula Skořepová a Tereza Bušková Krmínská, konzervátoři Luděk Fiala a Lucie Rehardtová a technici Tomáš Fedra a Pavel Cichra. Vysoce odborný tým pracoval pod řízením Alexandry Zvonařové a Jana Svobodného, kteří měli na starost nejenom organizaci a odborný dohled nad restaurováním jesliček, ale také technické záležitosti týkající se nového osvětlení a řídicí jednotky a zároveň přípravy vícejazyčného návštěvnického programu

s mluveným slovem a hudebním doprovodem. Grafické práce týkající se propagačních letáků a nového informačního panelu provedla Helena Svobodová.

Generální rekonstrukce jesliček přinesla během sedmi let množství zajímavých objevů především při restaurování figurek, které, jak se zjistilo při odkrývání starých nátěrů, byly mnohem barevnější, než se původně zdálo. Navíc na některých figurkách nebo architektuře byla datace a jméno tvůrce, takže bylo možné podle určitých společných znaků lépe identifikovat i další figury. Velkým objevem bylo zjištění, že mezi původně nepohyblivými figurami jsou figury pohyblivé, které se nehýbou jen kvůli technické závadě. Díky šikovným rukám restaurátorů a techniků byl u většiny figurek i tento problém odstraněn. Vedle objevů, ale bylo nutné řešit také množství zapeklitých situací hlavně při opravě a opětovém sestavování složitého mechanismu, který byl často v takovém havarijním stavu, že musely být některé součástky nahrazeny jejich přesnými kopiemi.

S výsledky restaurování Krýzových jesliček je možné se seznámit od začátku října až do 6. ledna 2024, kdy se muzeum pro veřejnost každoročně uzavírá.

Alexandra Zvonařová

KAREL CHUDOMELKA, ARCHITEKT A SKAUT Z JINDŘICHOVA HRADCE

V pondělí 9. října 2023 bude v Muzeu Jindřichohradecka zahájena výstavka, která připomene jindřichohradecké veřejnosti zdejšího rodáka Karla Chudomelku (24. 2. 1922 Jindřichův Hradec – 12. 4. 2013 Bratislava), zakladatele specializovaného ateliéru pro rekonstrukce památkových objektů na Slovensku. Autorka výstavy Martina Jelínková z Fakulty architektury a dizajnu Slovenské technické univerzity zároveň pro tuto příležitost připravila přednášku pro členy Spolku přátel starého Jindřichova Hradce. Zahájení výstavy a následující přednáška, na níž je srdečně zvána široká veřejnost, proběhnou od 18 hodin v konferenčním sále ve Štítného ulici.

Karel Chudomelka vystudoval jindřichohradecké gymnázium a ve městě se aktivně podílel na činnosti místního oddílu skauta, který vedl pod přezdívkou Čutka – Chudomelka. Do rodného města se rád vracel a udržoval zde kontakt s přáteli z dob mládí.

Jeho rukopis ovlivnil podobu řady slovenských historických staveb včetně Trenčianského nebo Oravského hradu. Chudomelkův mezinárodně uznávaný názor na způsob obnovy památek i výsledky jeho práce byly mj. oceněny Cenou Dušana Jurkoviče a Cenou Emila Belluša.

Na výstavě se zájemci seznámí nejen s Chudomelkovou profesní dráhou, ale též se stopami jeho života v našem městě. Vystaveny budou např. výroční zprávy zdejšího gymnázia, dobový periodický tisk nebo původní skautské kroniky ze 30. a 40. let 20. století, které laskavě zapůjčil pan Petr Pokovba.

Štěpánka Běhalová

UŽ JSME ZPÁTKY

Týden knihoven 2023 v knihovně Muzea Jindřichohradecka

V letošním roce proběhne již 27. ročník celostátní akce Týden knihoven. Po náročném covidovém období, které způsobilo i odliv uživatelů přímo v knihovnách, bylo pro letošní rok vybráno motto - UŽ JSME ZPÁTKY! Pro Týden knihoven připravila jindřichohradecká muzejní knihovna ve spolupráci s muzejní edukátorkou program pro žáky základních a středních škol. Jeho součástí je návštěva prostor badatelské s minivýstavkou knih s regionální tematikou a vlastní edukační program, který bude probíhat v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici 124/I. Zde je od května 2023 instalována výstava V zámku a podzámčí, kterou si účastníci programu prohlédnou. V interaktivní části programu se účastníci stanou badateli a vyzkouší si hledání informací o tématu zdejšího hradu a zámku na samotné výstavě, v publikacích i v online katalogu a online zdrojích knihovny - v digitální knihovně Kramerius. K výukové hodině budou připraveny pracovní listy pro samostatnou práci žáků a studentů s nově nabytými informacemi. Na program v Muzeu Jindřichohradecka se objednejte u muzejní edukátorky ing. Martiny Machartové (tel.: 384 363 661, 702 208 639, e-mail: machartova@mjh.cz).

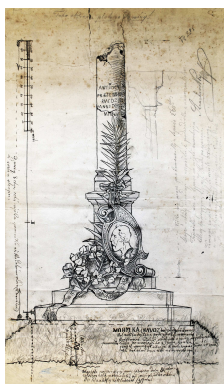
Štěpánka Běhalová

JINDŘICHOHADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY NÁHROBKY, FUNERÁLNÍ PLASTIKA A RELIÉFY (část 1)

hrobů ani jejich původní umístění.

Kromě těch nejstarších, dodnes na svých místech dochovaných barokních náhrobků, náhrob-
ních desek několika jindřichohradeckých proboštů a nákladných
hrobek rodiny Landfrasovi a Wachtelovi, zaujme svou podobou
hlavně náhrobek Ignáce Třebického se sochou Anděla zapisují-
cího skutky zemřelého na desku od významného českého
sochaře Emanuela Maxe z roku 1864. Rodina Liebbeitova
nechala vyzdobit svůj hrob sochou Panny Marie od Jindřicha
Čapka. Sochu Krista Vykupitele na náhrobku Antonína Pakosty
vytesal Václav Žďárský v roce 1891. Zajímavý, reliéfní
i sochařsky zdobený náhrobek si nechala vytvořit rodina Morav-
cova. Zhotovila ho na počátku 20. století firma Urban a sp.
z Olomouce a dala mu podobu stély s reliéfním medailonem
a sedící ženské postavy. Podobně řešený náhrobek si pořídila
v roce 1904 rodina Bachrachova u významné vídeňské firmy
Sommer und Weniger. K dalším dochovaným náhrobkům,
u kterých známe autora, počítáme i reliéfně zdobený hrob rodiny Bistřických podle návrhu
Antonína Summa z poloviny 19. století.

K nejvýznamnějším sochařům, kteří zanechali svou uměleckou
stopu na trojickém hřbitově, patří bezesporu Josef Strachovský. Navrhl
a realizoval dokonce podobu tří hrobů: svého typického Anděla míru
na náhrobku Antonína Kubeše, uměleckého zpracování hrobového
místa zemřelého profesora místního gymnázia Josefa Steinhausera
z roku 1891, k němuž se dochoval důležitý doklad sochařova pracov-
ního postupu – návrh pomníku včetně zakreslených rozměrů, který byl
následně uložen do muzea. Po zrušení hřbitova muzeum získalo
i portrétní reliéf zemřelého. Z pomníku tak na svém původním místě
zůstal stát jen podstavec se zlomeným sloupem. Poslední realizace,
náhrobek Aloise Braitha s další modifikací sochy Anděla míru, se
v současnosti u Trojice nenachází, v roce 1936 byla socha začleněna
do honosné hrobky bývalého starosty Karla Merta. O tuto „andělskou
rošádu“ se zasloužila jeho žena Matylda, která se za svobodna jmeno-
vala Kubešová, posléze provdaná a ovdovělá Braithová. A tak i díky ní
mohlo být Strachovského ztracené dílo přece jen nalezeno a identifikováno.

Jakub Valášek

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně mimo pondělí od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. **Městská vyhlídková věž** je pro veřejnost uzavřena.

Kostel sv. Jana Křtitele a výstavní prostory v minoritském klášteře jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin. **Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou** ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

Od 2. do 6. října je připraven edukační program pro školy v rámci celostátní akce **Týden knihoven**. Cílem je seznámit účastníky s muzejní knihovnou i s muzeem. V interaktivní části programu se účastníci stanou badateli a vyzkouší si hledání informací přímo na instalované výstavě, v publikacích i v online katalogu a online zdrojích knihovny - v digitální knihovně Kramerius. Na program je nutné se předem objednat u edukátorky Ing. Martiny Machartové (tel.: 384 363 661, 702 208 639, e-mail: machartova@mjh.cz).

Státní okresní archiv Jindřichův Hradec a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na výstavu „**GYMNASIUM 1923**“. Výstava je otevřena **do 8. října 2023** v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na přednášku Ing. arch. Martiny Jelínkové **KAREL CHUDOMELKA. Architekt a skaut z Jindřichova Hradce**. Přednáška se uskuteční **v pondělí 9. října 2023 od 18 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Pokladna spolku přátel starého Jindřichova Hradce bude otevřena od 17 hodin.

Při přednášce **bude zahájena stejnojmenná výstavka**, která potrvá do 6. ledna 2024.

Srdečně Vás zveme na výstavu **NA CESTÁCH... Za zázrakem, dobrodružstvím, poznáním, prací či lepším životem?** Výstavu si můžete prohlédnout ve výstavní síni muzea „V jezuitském semináři“ na Balbínově náměstí **do 15. října 2023**.

V křížové chodbě minoritského kláštera u kostela sv. Jana Křtitele ve Štítného ulici probíhá mezinárodní výtvarná výstava **NÁDOBA VZPOMÍNEK/THE VESSEL OF MEMORIES**, která prezentuje především velkoformátová díla odlišných technik umělců z různých zemí. Výstava bude otevřena **do 22. října 2023**.

Ve výstavním sále „Ve Svatojánské“ v objektu bývalého minoritského kláštera je opět přístupna výstava **ŠERKA, ŠAŠÍ, MĚCHURA – TO JE NAŠE KULTURA**, která je věnována jihočeským lidovým zvykům v průběhu celého roku.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXXII. 10/2023

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Registrační značka: MK ČR 11673

Redakce: Bc. Iveta Maryšková

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I, Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), e-mail: muzeum@mjh.cz, www.mjh.cz